

מסורת הש"ס

א) לישנא דקרא ויקץ כישן ה' (תחילת עה נח), ב) הויתם ספיא מ"ה, ג) גי"ז שם שמינה י"ז, ד) ותי חור' מנחות ז' ו"ה דלא, ה) שמיני רש"ט, ו) חולין קכ"ז, ז) [לקמן לו: ד"ה שאלתוהי תכחו הטעם ע"ש], ח) ויקרא כה ז, ט) [עין פו' מנחות ח: ד"ה לה העשרות רב כסוגיה דהנא]:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ויקץ כישן הפיגול וכו' ומגטלו לצירוף שמצורף וכו' וחסר ומצורף: ב) ד"ה לעולם וכו' וא"ת כי דלא תנא למחור: ג) ד"ה חור' וכו' ויבין דא וכו' מלמד שמלטרפין היינו דוקא היכל:

שינויי נוסחאות

א] כש"י מקחו וכן ללא כד"י רפי"ט ושי"ט, אונס כבתי"א [לנד מסי"ז ב"ן חלה, וכו"ז מסי"א ועי' צ"ח דמקמי גירסתיו וכמו בקי"ג: ב] ס"י וכות' (שי"ט): ג] לעצמו וזה לעצמו (שי"ט): וכה' (שחרות): ד] אמר למה כד"י ונכסיה: וזי' דק"ס: שהסופרו צטות מזה"י: ח] ג"ל לא דלא, ומיה' למה ממקח (שי"ט): וכה' כד"י ונכסיה, אלא תכוס' (כחתי'): ו] ואין (כ"י): ז] ג"ל חור' לומנו (שי"ט): ח] למקומו (דק"ס): וזי' ח"ג וק"ר"א ש"ה גירסת הרמב"ם עש"ז: ח] כחצי (שכ"ס): וכה' (כחתי'): ט] כחצי (פ"ק): י] רבא גי"ל (שי"ט): וכה' (כ"י): גירס' רב אסי, ועי' שש"ס: יא] והא יאכא גי"ל (שי"ט): יב] הראשון את חצי זית האחרון (כחתי'): יג] בשנתו קראו דרשון (שי"ט): יד] בשנתו קם שני חורין (שי"ט): ועי' ב"י (י"ג ח"ג): מעטרף (גד"י): יד] יעור גי"ל (שי"ט): טו] בשנתו דרשון (כחתי'): טז] פסולה ולא טימאה: יז] מעיקרא שיעור שלה (שי"ט, וכו"ה בתי'): יח] ג"ל אוכל (כ"י): יט] והצי צביה אחיה ממקץ, וז"ל רשנמא בורל (כ"ה בב"י וכו') חקין (שי"ט): ולפי"ז לא תפסה שיעור האולש שנתה נולד, וזה תכז הלליו כש"מ כלומר וכו' עיי"ש: יא] ראשון קאמר ואני בעשה עוד (שי"ט): יב] וכתבו (רש"י): יג] כשמימיה (כ"ה וכן הגיה ה"ח) שנת כ"ה ע"ה: יג] דאמר (שי"ט): יד] ואיטריף בהדיא (שי"ט): יה] דאנ"ג דאחשיבהו (שי"ט): יז] להאכילה גי"ל (שי"ט): יח] דבחה (שי"ט): יט] עם מחשבה אכילה אדם גי"ל (שי"ט): כ] כש"מ טפף דמחשבות הויין: ל] פרייה שאין גי"ל (שי"ט): לא] גי"ל וחורו (צ"ק): לב] וליקץ (כ"י): לג] דאין מחורו (שי"ט): לד] ממנו כדפרי"ט ולפי' שפרשתי: לה] את דלא מיידי ראיה מקרא ודלהבתך וליהא אשר בארצך תהיה כל הבוהאל לאכול לא שפיטא אלא דרשימא אכילה גבי בהמה וכו' (שי"ט): וכו"ה בתוס' מנחות ז' (ז'): להבואה דרש"י (שי"ט): לו] כש"מ טופף דרש"י דבבי כלבים או אכילה הוא: לח] ומכל גי"ל (שי"ט): טז] אבל ודא חסד וכו' עי' שפ"א כ"ז דלון לזי מוני ומקומו דה"ה שאלתוהי קייטשטש שם עש"ז: טז] ועי' חוס' לקמן לו ב' דה"ה שאלתוהי כ"א עי' כש"י לעיל אות ט:

שיטה מקובצת

באי לא אפי"ה חורו מילתי, סיה לפי קראו אפי"ה, אכל קסה ל"ת ע"ה נ"ה דפי' האוכלים מקבלים טומאה בכל שהוא תמא דלמתיך האכלתם (פי' מיה) אלו שמעתינהן וחסשי פחות מבניהן אוכלין, ואי חסדוהי טומאה ח"ל חוץ (דקיי"ל) [הא קיי"ל] דכל דבר המקבל טומאה אינו חוץ כמי העומד (כ"ה דף ט"ו, וכו') [רמ"ה]

חנה ללמנוהי וי' כי כשעור שיעורא [כ]שנעמא כ"א העומא [עד] שחלקן ועידן עד חצי ציה, ומי"מ מייתי שפיר כדי להך מליה שלקת חצי ציה חנה [היא] וסע [הא]י שפי' [וא]ינו מטרף עמו, דקיון דליכא שיעורא [וכין להשי'] [בשני] און מניחו לנאשן לשהר ממנו וליקץ לו אכל הראשון כחירו, ודחי דלא הדר מליה [השון חור"פ ז'] ב' בי' איתא רב דביי ב', ככז המעמא ק"ל מיה הכא דהו עי' דמנו גבי האדרי מטרפין ולא אמרינן מבי' משאי חלי וית ומן קמא מטרף כתי חצי זית חור [למקומו] שקדמו דמתי יהי תלמד שמלטרפין [ולפי כ"ה, דה"ס] [דח"ס] כי לילכ זמן כזה"ה תלמי, ורבי' אמר ללא לבי מתי גר קפלא דגס בענין או אינו חור ויעור (ד)אין הספול נקבע כחצי זית דומן קמא, אלא לבי מתי חצי זית חור לומנו [למקומו] וי"ל דשמי טומאם שפולסם קודם אכילה נעשה, ואפי"ה שיכל חצור למוות בנתי בעלגה ש"ל, און דרך אכילה ככז, ויבי"א פי' דלקמן איט בא דק למות ואימו של רבא שהיאל לבי חסדא אכל דברי רב חסדא לא נמו, ועד דשאלתוהי עמאלין און אי בירו הלכך לא היא מחשבה וכו' אכילו זה אמר גלוס אכל אכילה טומאם שפולסם קודם אכילה נעשה, אלא מתייה חושב ב', ס"ה דאף בכל הדיות היה לו להיות פטור י', אכל מותה דבני מותה מיני אשכחן אכילה דמתי פטורל נוסיה ואם האכל י' עד מלטרפין [וכוונתו לרבי' התורה] דמתי י' עד און אכילה והקטנה מלטרפין, ואפי"ה כי מפקה להקטנה בלשון אכילה כליכס הויא כידו"ה [מחור"פ ז'] אלא מתייה חושב ב', אכל השמא י' [אחלן] און מלטרפא, דבא דהא הקטנה לא פקע ממנה אם אכילת אש כמו כדפרי"ט, ומשי' דהיינו [טעמא] לפי שהלשון חלק דהקטנה אש לא שמי' אכילה [מחור"פ ז'] א' דאפקא בלשון אכילה ח"ג גליון, הי"ד דהיו פטור ומלטרף, הלא כחצי שקטין כלומר מתיקני דקמי דלון אכילה והקטנה מלטרפין מיייר י' רש"י ד"ה ח"ג האוכל ב' ו' [ושנכסיה] און כולל העומא, כלומר וחצי ציה נולד העומא [בד"ק].

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

מאי תביצי לך השתא כוית וכוית הוה לך למידק דהוי כללל מדלא אמתימא אלא כוית כוית לפרטא הא כוית וכוית כללל כוית למחר בחור מיבציה לך. ובעיין איפשיט דבעינן לעיל כוית כוית תנן או כוית וכוית תנן ש"מ דכוית וכוית תנן, ומהכא אמרינן בגמ' דהאומר לחצירו

בקדושין (דף מו.) ובגמרא דשבעת

הפקדון (שבעות נח.) רבי היא דאמר

ל"ש כוית כוית ל"ש כוית וכוית פרטא

הוי: לישנא אחרינא [לא] גרסינן:

ויקץ ישן ^(א) פיגול כיון שמלא

חצי זית ראשון ^(ב) חצי זית אחרון

שהוא מינו יעור משנתו ומבטולו

שנלטרף ^(ג) עם חור למקומו לפסול ולא

לפגל וחסור מלטרף עם זה לפגל

ובטל לו חצי זית דחור למקומו

מלהויא מידי פיגול דלין חצי זית

מועיל במקום כוית ולא אמרי' ככר

נלטרף עם שאכלו לפסול ולא יחזור

ויפרד ממנו: עירוב מחשבות הוי.

מכיון שנלטרף שוב לא ירד ^(ד): ראשון.

התערובות הוה תורת ראשון עליו

לעשות מגעו שני דהא איכא שיעורא

דראשון בגויה ליתן טומאה: חלקן

זה שני וזה שני, שהרי בכל אחד

חצי שיעור דראשון וחצי שיעור דשני

ותנן לקמן בשמעתא ^(ה) ראשון ושני

מלטרפין לטומא בקל שבשניהם: הא

חור ועירבן ראשון, כדמסיים ואזיל

מגופא דמתי' אלמא כשחור ומלא

את מינו יעור מלירוף דשאינו מינו:

נפל זה בעצמו וזה בעצמו, כשנסתלק

הראשון נפל חצירו עליה פסלה ^(ו) ולא

טימאה לעשות שניה שכשנפל האחד

לא היה בו צביה נקלה ויבטל חצירו

ככר נסתלק זה: **נפלו שניהם כאחד**,

וה"ה צוה אחר זה אם נפל השני צעוד

הראשון עליה שניהם כאחד קרי ליה:

עשה שניה, אלמא הדרי ומלטרפי

ראשון שצוה ושצוה: **הסס איכא**

שיעורא, מעיקרא ^(ז) שלם הוא ונחלק

הלכך כשחור ועירצו חור שמו עליו:

אכל כהא, מעיקרא וחצי זית פגול וחצי

זית פסול לא נקלה שם פגול עליו

כי אם שם פסול הלכך כי הדר אחי

חצי [זית] דומן לא פקע שם פסול

למיחל שם פגול: ה"ג האוכל ^(ח) חצי

ציה שנטמא כ"א הטומאה וחצי י'

ציה אחרם שנטמא נולד הטומאה

מלטרפין או עם זה לטמא בקל

שבשניהם מאי לאו אף עד גז דהדר

מליה לא דלא הדר מליה: לטמא

בקל שבשניהם, א"ס נגע בתרומה

פסלה ולא עמאה דליכא כשיעור מן

הראשון, מאי לאו אפי' חור והשלים

מואכל ראשון אחר על זה עד שהיה בו כציה אוכל ראשון ^(א) דלוינו עושה עוד ראשון הואיל ולא היה בו מעולם שיעור קודם שנמערב עם אוכל שני אלמא כי לא הוי ציה שיעורא מעיקרא און חסור וניעור, וא"ת אי ^(ב) צלה הוי ציה שיעורא מעיקרא הא"ך קיבל טומאה מאד הטומאה ממחילתו משוזה לדבירך שהאוכל מקבל טומאה בכל שהוא אכל לטמא אחרים צריך כציה ובצרייתא שלימה כתי"ס ^(כ) כל אשר בתוכה ^(כא) יטמא מכל האוכל מלמד שמטמא ^(כב) בכל שהוא יכול יטמא אחרים בכל שהוא מ"ל אשר יאכל דהיינו כציה כדילפי' בפ"ח דיומא (דף פ.) אוכל הנאכל בצת אחת ושעירו כחמים און צית הצלעה מחזיק יותר מבציתת מרגנולת: ה"ג דכרז דימי חצי זית חור למקומו וחצי זית חור לומנו וחצי זית חור לומנו סאך כר קפלא כו'. דכיון דהוי

לזה הוי חור דומן גצי מדמי מלטרפי ולא אמרינן מתי כשחצי חור

(נעיל כט.) יהיה מלמד מלטרפין ^(א) היכא דליכא מינו לנרפוי דהיה: כי אסא רבינ אמר, לזו הכי מתי כר קפלא דכיון שקדמו חצי זית

דמקום אחי חצי זית קמא דומן ואיטריף ^(ב) ושזב אין חסור וניעור אלא הכי תנא חצי זית חור לומנו וחצי זית חור למקומו פיגול אין חצי זית דמקום מועיל לצטל זמן דהוי כוית: **רב אשי כו'.** כרנא סבירא ליה דאמר לעיל ויקץ כישן הפיגול ואפילו

אפסקיה במחשבת מקום ועדיפא דרב אשי מדרבא דלשמעינן רבותא ^(ג) אפי"ג ^(ה) דחשביניהו לזמן ומקום צמד דבורא וצירפן בשפתיו לכוית

אחד אפי"ה מלטרף למינו: יאילו כהלניס, אלמא שמה אכילה: **אלא מעשה חושב**, על הבשר לאכול ^(א) כשאם הדיות למחר: **הכי נמי**

דהוי פיגול: וכי סימא הכי נמי והא און סנן, דאפי' אש גבוה ^(ב) צמדי דחוי לא ואורחה לא מלטרפא אס ^(כא) חישבה עם אכילה אדם ואפי"ג

דאכילה שמה אלמא לא מדמי אכילות להדדי דכל חדא וחדא למילתיה הווא דהויא אכילה: **צמר אוולין**, שנים האוכלין את היות:

הא

ואף על גב דמחשבה דשליחות יד הוי כדבור כדפרישנו מחשבה קדשיש נמי אימא למימר דכדבורי. וגם כן איתא בריש מנחות מחשבה דתרומה מיהא כשיטלה במחשבה הוי כלא דיבור כדמוכח בפרק כשבורות שותין תוין ולא כמו שמשמע פירוש הקונטרס דפרק בתרא דבורות דבעי למימר דתרומה נכרי כדבורא, עד כאן (שע"מ ק"מ ד"ם מ"ה).

ויקץ כישן הפיגול, לא שייך הכא מלא מין את מינו וניעור כ"א:

עירוב מחשבות הוי, ^(א) שאין הפסול מניח הפיגול ליפרד

מעליו: **הא חור ועירבן ראשון הוי**, תימנה מה ענין זה אלא זה

דגצי קרבן כשאמר חצי זית חור למקומו וחצי זית חור לומנו הרי

ככר נפסל הקרבן ואינו חסור ונעשה

פיגול אכל חצי ציה ראשון וחצי ציה

שני שנמערבו דנעשה שני אין הטעם

לפי שנתבטל חצי ציה הראשון אלא

משום דלין לו כח לטמאות צפני

עצמו הלכך כשילטרף עמו חצי ציה

ראשון למה לא יהא ראשון ^(א):

נפלו שניהם כאחד עשאוה שניה,

למ"ד י"ש נוגע חסור ^(א) ונוגע:

התם איכא שיעורא, פי' צקונו'

מעיקרא שיעור שלם הוה

ונחלק הלכך כשחור וערצו שמו חור

עליו אכל כהא מעיקרא חצי זית

פיגול וחצי זית פסול לא נקרא שם

פיגול עליו כי אם שם פסול הלכך

כי הדר אחי חצי זית דומן לא פקע

שם פסול למיחל שם פיגול, ולפירוש

זה הוה ליה למימר הסס הוה ציה

שיעורא הכא לא הוה ציה שיעורא

ומפרש ר"ת איכא שיעורא שיש מן

השמי כשעור לפיכך מנייה לו לראשון

להפרד מעליו והלך ^(ב) לו להסתכר

אכל ראשון אחר הכא ליכא שיעורא מן

הפסול ואין מנייה לו לפיגול להפרד

מעליו: **אמר רב המנונא מנא**

אמינא לה דתנן האובל שנשמא באב

הטומאה, שהיה צו כציה ושנטמא

צולד הטומאה שהיה צו כמו כן

כציה, מלטרפין או עם זה אם י' שם

חצי ציה מן הראשון וחצי ציה מן

השמי מלטרפין לטמא בקל שבשניהם

מאי לאו אפי"ג דהדר מלייה דלמא ^(א) דלא הדר

מלייה כי אתא רב דימי אמר חצי זית חור

למקומו וחצי זית חור לומנו וחצי זית חור לומנו

תני בר קפרא פיגול אין ^(א) חצי זית מועיל במקום

כוית רב אשי מתני הכי ^(ב) חצי זית חור לומנו תני

כוית חציו חור ^(ג) למקומו וחציו חור לומנו תני

בר קפרא פיגול אין ^(א) חצי זית מועיל במקום

כוית אמר רבי ינאי ^(ד) חושב שיאכלוהו כלבים

למחר פיגול דכתיב ^(ה) ואת איובל יאכלו

הכלבים בחלק יזרעאל מתקף לה רבי אמי

אלא מעתה יחושב שתאכלוהו אש למחר

דכתיב ^(ו) תאכלוהו אש לא נופח ה"ג דפיגול

וכי תימא הכי נמי והתנן לאכול כחצי זית

ולחקטיר חצי ^(ז) כוית כשר שאין אכילה והקטרה

מצטרפין ^(ח) אי דאפקה בלשון אכילה ה"ג

הכא במאי עסקינן דאפקה בלשון הקטרה

דלשון אכילה לחוד ולשון הקטרה לחוד בעי

רב אשי ^(א) חושב לאכול כוית בשני בני

אדם מהו בתר מחשבה אזלינן דאיכא ^(א)

שיעורא או בתר אוכלין אזלינן וליכא שיעורא

אמר אביי ת"ש לאכול כחצי זית ולחקטיר

כחצי זית כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין

לא

ויקץ כישן הפיגול, לא שייך הכא מלא מין את מינו וניעור כ"א:
עירוב מחשבות הוי, ^(א) שאין הפסול מניח הפיגול ליפרד מעליו:
הא חור ועירבן ראשון הוי, תימנה מה ענין זה אלא זה דגצי קרבן כשאמר חצי זית חור למקומו וחצי זית חור לומנו הרי ככר נפסל הקרבן ואינו חסור ונעשה פיגול אכל חצי ציה ראשון וחצי ציה שני שנמערבו דנעשה שני אין הטעם לפי שנתבטל חצי ציה הראשון אלא משום דלין לו כח לטמאות צפני עצמו הלכך כשילטרף עמו חצי ציה ראשון למה לא יהא ראשון ^(א):

נפלו שניהם כאחד עשאוה שניה,

למ"ד י"ש נוגע חסור ^(א) ונוגע:

התם איכא שיעורא, פי' צקונו'

מעיקרא שיעור שלם הוה

ונחלק הלכך כשחור וערצו שמו חור

עליו אכל כהא מעיקרא חצי זית

פיגול וחצי זית פסול לא נקרא שם

פיגול עליו כי אם שם פסול הלכך

כי הדר אחי חצי זית דומן לא פקע

שם פסול למיחל שם פיגול, ולפירוש

זה הוה ליה למימר הסס הוה ציה

שיעורא הכא לא הוה ציה שיעורא

ומפרש ר"ת איכא שיעורא שיש מן

השמי כשעור לפיכך מנייה לו לראשון

להפרד מעליו והלך ^(ב) לו להסתכר

אכל ראשון אחר הכא ליכא שיעורא מן

הפסול ואין מנייה לו לפיגול להפרד

מעליו: **אמר רב המנונא מנא**

אמינא לה דתנן האובל שנשמא באב

הטומאה, שהיה צו כציה ושנטמא

צולד הטומאה שהיה צו כמו כן

כציה, מלטרפין או עם זה אם י' שם

חצי ציה מן הראשון וחצי ציה מן

השמי מלטרפין לטמא בקל שבשניהם

מאי לאו אפי"ג דהדר מלייה דלמא ^(א) דלא הדר

מלייה כי אתא רב דימי אמר חצי זית חור

למקומו וחצי זית חור לומנו וחצי זית חור לומנו

תני בר קפרא פיגול אין ^(א) חצי זית מועיל במקום

כוית רב אשי מתני הכי ^(ב) חצי זית חור לומנו תני

כוית חציו חור ^(ג) למקומו וחציו חור לומנו תני

בר קפרא פיגול אין ^(א) חצי זית מועיל במקום

כוית אמר רבי ינאי ^(ד) חושב שיאכלוהו כלבים